

POKROK ZÁPADU

VĚNOVANÝ ZÁJMŮM NAŠEHO ČESKÉHO LIDU V AMERICE.

ZÁK. N. R. 1871—ROČNÍK 46.

OMAHA, NEBR., DNE 6. ČERVNA (JUNE) 1917.

ČÍSLO 46.

PROUD BITVY JSOU V PROUDU V TÍMTO DOBĚ TĚMĚR NA VSECH FRONTÁCH SVĚTOVÉ VÁLKY

Spojenec docílili pozoruhodného vítězství na západní frontě. — Ruská vojska porazila Turky v bitvě u Sakizu. — Rakouské ztráty u Terstu jsou obrovské.

AMERICKÁ KOMISE NALÉZÁ SE JIŽ V RUSKÉ ŘÍŠI

Vláda Spojených Států oznamuje, že Root a jeho družina nalézají se již v ruském přístavišti. — Ruská vláda energicky vystoupila proti výboru vojáků.

Londýn, 3. června. — Zoufalé boje jsou v plném proudu téměř na všech frontách světové války. Ruská vojska docílila pozoruhodného vítězství v bitvě s Turky v krajině Sakiz na pomezí Mesopotamie, kde zmocnila se tři důležité železnicí pahorků. Ruská válečná úředovna také oznamuje odražení útoku Kurdů v Erzinganu v Armenii.

Angličané zahájili svoji ofenzivu na západě. Bitva u Arrasů rozpoutala se s plnou prudkostí podél celé linie. Ve výšcích u Lensu a Arrasů na francouzské frontě Angličané a Němci během soboty a neděle utkali se v tuhém zápasu, během kterého každá strana docílila počátečních úspěchů, ale žádná nebyla schopna udržet si získané pozice proti mnohým protitokům. Udeřivše jižně od Souchez reky během večera v sobotu a v neděli ráno, Angličané docílili značného úspěchu, zmocnivše se území i množství zajatců.

Později ale Němci sesílili svoji linii a provedli protitoky se značnými silami, které zdržely Angličany na dalším postupu. V důsledku těchto bojů kolem 100 zajatců zůstalo v rukou vojsk pobího maršálka Haiga. Jihovýchodně od Arrasů Němci nedávno Cherisy zahájili ofenzivu a zatahli anglickou linii a zmocnili se několika posic. Angličané sesílili svoji linii a provedli protitoky s velkou prudkostí a získali úplně ztracených před tím posic, vyjímaje jednu hlídkovou posadu.

Okolo ohybu linie běželi od Suissons k Champagne, Francouzové a Němci utkali se v tuhém boji. Boje přehoty odehrály se na planinách Vaneler a Californie a dělostřelecká činnost pak jevila se dále na východ. V sobotu večer a v neděli vojska korunního prince napadla posadu na planině ve sluchách a v některých místech došlo k zápasu muže proti muži. Francouzská palba z děl a oheň z ručních zbraní způsobily Němcům velké ztráty. Tito nebyli schopni ani v jediném případě zmocnit se a udržet si žádný bod ve francouzské linii.

Italská ofenziva na rakouskou italským jevišti válečném opět ne ohabla ve své prudkosti a byla vedena hlavně malými oddíly. — Naznačení velkých rakouských ztrát v posledních jejich obzorech je ve zprávě, vydané italskou válečnou úředovnou, která praví, že mezi 14. a 29. květnem Rakoušani ztratili 85,000 mužů v usmrčených, raněných a pohřešovaných.

Washington, D. C., 3. června. — Přijel do ruského přístaviště americká komise do Ruska, vedená Klíu Rootem, zvlátním vyslancem. Je oznamováno depeš, kterou získal odbor námořnictva. — Komise opustila Washington asi 15. května, hvězdi zmočená vyříditi pozdrav Spojených Států nové demokratické vládě a slib pomoci této země nejenom ve vedení války proti společnému nepříteli, ale také v rehabilitaci demoralizované země. Komisi tuto předcházela výprava železničních odborníků, která též bezpečně přistála v Rusku.

Po konečných konferencích me-

zi prezidentem Wilsonem a Rootem, družina vypravila se po železnici k Pacifickému pobřeží, kde vstoupila pak na rychlou válečnou loď. Na žádost americké vlády ani jediný americký časopis nepřinesl zpráv o odjezdu této komise. Přes to, že žádné německé ponorky v Pacifiku neoperují, přece bylo považováno za radno o odjezdu komise se nezmínovati. Má se všeobecně za to, že komise se tato značnou měrou přispěje k zesílení postavení prozatímní ruské vlády. S p. Rootem na této komisi se nalézají: John R. Mott, Cyrus P. McCormick, Samuel R. Bertron, James Duncan, Charles Ed. Russell, generál Hugh L. Scott, místoadmíral James P. Glennon a velká družina přidělených, Charles R. Crane, zvlátní vyslanec Spojených Států, nalézá se již v Rusku a připojí se ku komisi.

Petrohrad, 3. června. — Dle prohlášení ministra spravedlnosti, Perovského, povinnost Křesťanské bude prohlášena za morálně bojkotovanou a bude odříznuta od zbytku říše, leč by odvolala své prohlášení proti prozatímní vládě. O případě tomto jednalo se v kabinetě a všichni ministři, popříjaje v to zástupce socialistů, shodovali v náhledu, že proti povinnosti této musí býti energicky zakročeno. Vláda ruská byla by schopna povnost obkličiti a zmocniti se jí anebo po případě jí vyhladoviti. Nepochybně co nejdříve vydána bude proklamace, kterou Křesťanská budou prohlášena za zrádce a nepřátele ruské svobody.

Tuláci a povinná služba vojenská.

Cheyenne, Wyo., 3. června. — Místní autority jsou toho náhledu, že v tom případě, kdyby bylo možno všechny tuláky v této zemi přimět k zápisu pro povinnou službu vojenskou, bylo by možno shromáždit padesát tisíc mužů pro vojenskou povinnost, a tím by tím průmysl nějak utrpěl, poněvadž tyto lidé v přítomné době nekonnají ničeho. Vše toho kolem půl milionu tuláků bylo by možno zaměstnati na farmách. Poukazuje se na to, že tyto tuláci velice snadno vyhnouti se mohou zápisu, poněvadž nemají stálého bydliště. Železniční úřadové prohlásili, že několik tisíc tuláků nalazeno bylo by každého dne na vlacích v západních částech země. Registrační metody sava primuti je, aby nechali se zapsati pro povinnou službu vojenskou. V Green River před nedávnem zatčeno bylo na padesát tuláků ve věku mezi 21 a 28 roky. Byl učiněn pokus přimět je, aby nechali se odevést k vojsku, ale všichni do jednoho odpělili výzvě vyhověti. Způsob jejich života činí je způsobilými pro vojenskou povinnost. Jsou zvyklými na nepohody a venkovský život a jsou tak otužilými, že v zákepech byli by jako doma.

POČASÍ PRO OMAHU A OKOLÍ

Omaha a okolí: Dážd; podmrázka.

Nebraska: Neustálé a možné srážky últra, žádná velká změna v teplotuře.

NADŠENÉ PŘIJETÍ MINISTRA BALFOURA V NEW YORKU.

Obrázek znázorňuje příjezd anglické komise, vedené Arthur J. Balfourem, anglickým zahraničním ministrem, do městské radnice v New Yorku. Pod podobenkou Balfourovou můžeme viděti školní děti, shromážděné k jeho uvítání.

Socialistické podmínky míru.

Kodaň, 3. června. — Všechno zdá se nasvědčovat tomu, že na socialistické mírové konferenci, která bude se konati ve Stockholmu, převládají budou socialisté z teutonických zemí a dojde-li k formulování jakéhokoliv mírového programu, bude to mírový program centrálních mocností. Z předběžných zpráv dá se již souditi, že němečtí a rakouští socialisté stavěti budou se proti jakékoliv myšlence o upravení Evropy na spravedlivém základě. Budou trvati nejenom na tom, aby Rakousko bylo zachováno v přítomném svém složení, ale budou žádati, aby i Elsasko a Lotrínsko zachováno bylo v rámci říše německé. Němečtí socialisté aspoň již rozhodně se vyslovili proti myšlence o přepuštění Elsaska a Lotrínska Francii. Pokud ruského Polska se týče, socialisté z centrálních zemí jsou přesvědčeni, že obyvatelstvo mělo by samo hlasováním rozhodnouti, přeje-li si zříditi samostatnou zemi pod protitokem centrálních mocností a nebo Rusku. Jsou též pro obnovu Belgie, ale nepovydají ničeho o tom, mělo-li by se této zemi dostati náhrady za škody, které válkou byly jí způsobeny. V mírovém programu socialistů z teutonických zemí není ničeho, co by poškozovalo centrální mocnosti a nic nepřijíjí se plánům o zřízení nové střední Evropy. Z toho se soudí, že tato socialistická konference nevykoná ničeho, než že naznačí zmírněné německé tužby ohledně míru.

Vojenská registrace.

Washington, D. C., 3. června. — Odhaduje se, že ve Spojených Státech nalézá se 10,079,500 mužů ve věku od 21 do 30 let, kteří budou povinni nechat zanésti svá jména při registraci pro povinnou službu vojenskou. Číslce tyto zahrnují jsou na zprávách posledního cenzu a má se za to, že přibližně je skutečností. Z tohoto počtu, jak se odhaduje, 5,729,400 je svobodných a 4,554,900 ženatých, 120,900 vdovec anebo rozvedených a 40,300 neudalo svůj stav — době cenzu. Z tohoto počtu kolem 30 procent zaměstnáno je v zemědělství a lesnictví, asi 30 procent v průmyslu, 11 procent v různých řemeslnických povoláních a zbytek v obchodě, ve veřejné službě, v profesích, úředovných a podobně.

Rizov psal prý Gorkému jenom osobně.

Berlín, 3. června. — Bulharský vyslanec Rizov tvrdí, že dopis, který psal ruskému spisovateli Maxim Gorkému a který tento uveřejnil ve svém časopise, byl čistě osobní komunikací a obsahoval jeho osobní mínění a nikoliv přímou nabídku pro separátní mír.

NĚMECKO POKOUŠELO SE ZAKOUPITI OSTROV OD VENEZUELY

Německá vláda snažila se získati ostrov ten k přeměně na ponorkovou základnu.

Washington, D. C., 3. června. — Zprávy, které získala vláda ze spolehlivého pramene, naznačují, že Německo pokouší se získati kontrolu nad ostrovem Margarita při pobřeží Venezuely, kterého má v úmyslu užívati jako ponorkové základny. Odbor států poslal informací tuto vládě Venezuely a žádá bližší vysvětlení. Administrativní úředníci prohlásili, že jsou jisti, že německá vláda učinila pokus o zahájení jednání za účelem získání tohoto ostrova, ale nemohou naznačiti, s jakým úspěchem toto jednání se setkalo.

Administrativní úředníci mají za to, že Venezuela, která protestovala proti německému vedení války, sotva chtěla by poskytnouti Němcům takové výhody. Veslo ale ve známost, že německé vlivy jsou činny ve Venezuele. Přepuštění ostrova německé vládě, třeba jenom dočasné, bylo by porušením Monroeovy doktriny a mělo by jisté v důsledku energické zakročení Spojených Států.

Nový nepřítel Německa.

Rím, 3. června. — Časopisy proléta v minulých dnech zpráva, že republika Tavorara, jedna z nejmenších zemí na světě, prohlásila válku Rakousku a Německu. Nový nepřítel teutonických spojenců je malým ostrůvkem, nalézajícím se severovýchodně od Sardinie a má asi 170 obyvatel. Je asi padesát mil dlouhý a tři mil široký. Tavorara až do roku 1882 byla monarchií. Posledním jejím panovníkem byl Pavel První. Po jeho smrti propukla na ostrůvkem revoluce a prohlášena byla republika pod protektorátem Itálie. Jedna z rybářských lodí republiky zničena byla minou a proto vláda, aniž by byla posílala jakékoliv ultimatum, vyhlásila Rakousku a Německu válku.

Revise plánů pro výcvik nového vojska.

Washington, D. C., 3. června. — Důležitá revise plánů pro výcvik válečné armády je činěna válečným odborem. Bylo právě oznámeno, že půl milionu mužů, kteří povolání budou do zbraní v září, budou soustředěni v šestnácti táborech místo dvaceti, jak bylo původně v úmyslu, a že mnozí budou ubytováni ve stanech místo v dřevěných barácích. Všechny pluky národní gardy povolány budou do služby dne 5. srpna. To neznamená ale, že všechny tyto pluky povolány budou do divízií evičních táborů v té době. Nepochybně nejlépe vypracované a vyvíjené pluky nejdříve budou připravovány pro službu v zámoří. Kolem 60,000 národních gardistů koná nyní povinnost políce, chrání mosty, továrny a jiné stavby a tato povinnost musí býti konána i nadále. Nedostatek fondů, práce a dopravních prostředků, dle prohlášení sekretáře Bakera, jsou hlavními činiteli v snížení počtu vojenských táborů. K myšlence o zbudování dvaceti evičních táborů došlo se až po té, kdy kongres povolil 877,000,000 na theorii, že těchto evičních táborů bude jenom šestnáct. Přes to, že tyto změny budou mít v důsledku jisté změny v mobilizačních plánech, práce nebude žádných odkladů v mobilizaci, jež provedena bude dne 1. září. Čtyři místa pro tyto tabory byla již ustanovena a sice American Lake, Wash., Atlanta, Ga., Ayre, Mass., a Wrightstown, N. J. Úkol zbudování těchto evičních táborů je značně velký. Bude nutno budovati mnoho mléčarstev, vodárenské zařízení, elektrárny a pod. Více jak 2,000 budov bude nutno budovati v každém takovém táboře, s nímž musí býti zřízeno železniční spojení. Kdyby zůstalo se při původním plánu a bylo budováno dvaceti míst pro vojenský výcvik, bylo by to více, než by zdroje odboru válečného a země mohly snést; a tím by došlo k vážnému přerušení pravidelného směru obchodního života.

Konfiskace majetku českých bankovních úředníků.

Víděň, 3. června. — Přední časopis pro království České oznamuje, že majetek pěti českých bankovních ředitelů v Praze byl skonfiskován na rozkaz vojenských autorit. Tito úředníci pak byli zatčeni na obvinění z velezrády a spiknutí se proti občanské moci duálního mocnářství. Jsou to Dr. Jaroslav Preis, Apollo Růžička, Dr. Ladislav Šourek, Rudolf Píát a Dr. Antonín Tille. Všichni jsou muži zámožnými a politickými vůdci s velkým počtem stoupenců.

REVOLUCE V ČINĚ NABÝVÁ STÁLE VĚTŠÍCH ROZMĚRŮ

Jedenáct provincií vyhlásilo odboj vládě a je možno, že dojde ku krveprolití.

Sanghaj, 3. června. — Jedenáct čínských provincií počítaje v to Chi-li, v které nalézá se Peking, odešlo uznati autoritu centrální vlády. Revoluční vláda byla zřízena vojenskou protiněmeckou stranou v Tien Tsinu, kde hlavní vojenský stan byl zřízen. Nový kabinet, v kterém nalézá se řada předních vojenských činitelů, byl ustanoven.

Prezident čínské republiky, Li Yuan-Hung, stal se nyní ve skutečnosti zajatcem a očekává se, že v důsledku nového vývoje událostí se vzdá svého úřadu. Revoluční strana izolovala Peking téměř úplně a přímá cenzura zavedena byla na všech telegrafických linkách.

Loyální provincie podporují prezidenta a má se za možno, že povstáním proti revoluční vládě, v důsledku toho může dojiti v Číně k novému krveprolití.

Utrpení obyvatelstva v Noyonu.

Chicago, Ill., 3. června. — Vyprávění o utrpení francouzských žen a dětí v městě Noyonu po nehlavním vyklizení města tohoto Němci, vyprávěno je v dopise, který získán byl francouzskou pomocnou organizací v Chicagu od paní Alexis Carvelové, manželky proslulého lékaře. Noyon je městem asi o sedmi nebo osmi tisících obyvatel, ale po příchodu francouzů bylo tu shromážděno kolem 12,000 lidí, neboť velké množství venkován hledalo tu ochranu a pomoc. Všichni nalézali se ve sklepích. Skryli se všude, kde bylo možno a teprve po příchodu francouzských armád nalézalo se celé jejich utrpení. Většina mladých žen byla německými vojáky unesena. Téměř všichni lidé, kteří se uchýlili do sklepů, vyprávějí hroznou historii o utrpení, jaké byli nuceni snášeti v době německé okupace. Mnozí zemřeli hladem a nebylo možno je pochováti. Slova nemohou popsat velké utrpení těchto nešťastných lidí a stejně není možno popsat velkou jejich radost po příchodu armád spojených, které přinesly jim vysvobození ze zoufalého stavu. Všichni následkem pobytu ve sklepích a podzemních dírách nalézali se ve stavu zbledovaném a mnohé bylo nutno dopravit do nemocnic.

Potreba zřízení malé válečné rady.

Washington, D. C., 3. června. — Všeobecně má se za to, že Spojené Státy potřebují malou válečnou radu, která měla by přehled přes veskerou práci ve spojení s válečnými přípravami a přihlížela k tomu, aby v zásobování vojska nebylo žádných přestávek. — Spojené Státy jsou schopny těžiti z omylech a chyb spojených v této válce. Anglická a francouzská námořní rada k zřízení takové válečné rady, která měla by zvláště míti dozor nad výrobou stěhiva. Mnozí mají za to, že potřeba takové válečné rady se doposud nevykysuje, ale tu nutno uvážit, že zřízení takovéto tělesa rozhodně nemůže býti na škodu. Má se za to, že k zřízení takové organizace jednou dojde. Kdyby došlo k jejímu zřízení hned, pak mohlo by to míti v důsledku zvýšení schopnosti a činnosti Spojených Států ve válce a po případě ku zkrácení války.

Mírová demonstrace ve Vídni.

Kodaň, 3. června. — Zprávy z Vídne naznačují, že došlo tam současně se zahájením parlamentu k velkým mírovým demonstracím. Dělníci zanechali práce a ve velkém průvodu táhli k parlamentu, kde žádali o obnovení míru.